

Quadern de teatre Cap de setmana de rara fulgència als Radicals Lliure amb 'Paso doble', genialitat plàstico-cinètica de Miquel Barceló i Josef Nadj, i 'Dar patadas para no desaparecer', de L. González Zoilo i David Franch **Francesc Massip**

Identitats pispades

Aquest cap de setmana el cicle de nova creació escènica Radicals'09 del Lliure ha assolit una rara fulgència amb dos espectacles absolutament singulars: *Paso doble*, una genialitat plàstico-cinètica de Miquel Barceló i Josef Nadj, que ja s'ha comentat, i *Dar patadas para no desaparecer*, d'aquest tàndem creatiu d'alta intensitat que són Lúcia González Zoilo i David Franch, que vam descobrir a l'estival Avantime del Versus amb espectacles com *Indignos* (2006) i *Four movements for survival* (2007). Ara han fundat nova companyia, Colectivo 96°, com l'alcohol pur, un número que es pot llegir igual cap per avall i que a l'inrevés és un símbol eròtic. Res no és gratuït. El títol de la peça recorda els condemnats de l'*Infern* de Dant que potejaven enclotats cames enlaire. Aquí els intèrprets espeterneuen verbalment en l'intent desesperat de definir-se com a personatges. Una vegada més, aquest parell de creadors, fidels a una manera de fer insubornable, proposen un molt bon espectacle sobre la identitat personal. Una identitat que es construeix sovint des dels ulls de l'altre o a través de mirades exteriors, entre les quals es compta molt particularment amb el calidoscopi d'ulls que és la platea. D'aquesta manera, engeguen una complexa estructura dramàtica fruit d'un llarg procés creatiu cuit en diverses ciutats europees i mitjançant experiències de vida i de carrer que tenien com a objec-

tiu ensinistrar el propi treball personal en les inclemències del mitjà estrany, estranger, marcià, i qüestionar-se així ells mateixos el que fan i el que els envolta. Recorren a una tal Vera Waltser com a filtre cibernètic de les definicions que els artistes han demanat de si mateixos a una colla d'amics, coneguts i saludats. És el fulcre que els serveix per ficcionalitzar la seva biografia, o, millor, per convertir en autobiografia una ficció. Es treballa l'atzar i l'autoprospecció i es reclama la participació constant del públic. Ja de bon principi es demana explícitament que no s'apaguin els telèfons mòbils, i molts espectadors han deixat el seu número abans d'entrar, de manera que els intèrprets no dubten de trucar-los des de l'escenari i dialogar amb el pati de butaques des de l'inevitable telèfon mòbil. Tot plegat forma part d'una estratègia creativa que converteix el despullament íntim dels intèrprets en un mirall que atrapa l'audiència i projecta els mil racons de personalitat que ens habitem no sense conflicte. Una identitat escamotejada que conserva l'aroma del pas del temps.

Els monòlegs i diàlegs que configuren l'espectacle són aguts, sorprendents i diàfans, d'una incisiva potència expressiva, en què les mateixes paraules canvien de sentit segons les necessitats. En un

moment donat David Frank es despulla, s'ajeu sobre un llit de diaris i Lúcia G. Zoilo el recobreix amb pàgines de llibres sucades amb aigua: mai el paper mullat no havia estat tan eloqüent i útil. Són imatges que desprenen espurnes de sentit en la seva aparença banal. Un treball alhora fresc, mordaç i brillant.

El cicle Radicals es va inaugurar amb *Dead Cat Bounce* de Chris Kondek, exmembre del supervalorat Wooster Group de Nova York, i que s'ha empecat una sessió didàctica sobre la borsa. El problema és que per a aquest viatge no calen les alforques del teatre: per a això hi ha la llotja. Una temàtica, doncs, anodina i badalaira que no aprofita ni per fer alguna consideració d'interès, ans es limita a repartir joc, això sí, en directe, donat que Wall Street és en plena activitat durant la inacabable hora i mitja que dura la partida a Barcelona. Esmorteïdes llistes de cotitzacions i d'empreses que puguen i baixen en temps real, sòpites gràfiques que tracen escales de vertigen a les pantalles gegants amb què ens il·lustren, tot plegat per plantejar que durant la funció ens jugarem el taquillatge a la borsa i ens

faran guanyar almenys un 1%. Els intèrprets catalans aprofiten l'enutjós recitat borsari per encajellar refranys i frases fetes, i, efectivament, a cada bugada perdem un llençol i de mica en mica s'omple la pica del tedi. Mentrestant ens defineixen al *trader* (decidit, agressiu i arriscat), ens informen sobre l'origen de l'especulació borsària (o corsària?) a l'Holanda del segle XVI (i jo em pensava que era a la Florència del XV). Però les gràcies s'exhaureixen aviat i no es fa res per recuperar l'atenció: els vaivens reals de la borsa deixen l'espectador teatral indiferent i a la fi ni guanyem res ni ens ho hem passat bé. Llàstima!

Tampoc *A taula!*, de Xavier Bobés, va massa més enllà d'un encomiable virtuosisme plàstic. Els intèrprets accionen estris quotidians amb una gran delicadesa i perfecció tècnica. Converteixen un armari de vidre en una mena de teatri d'ombres per on desfila l'obra de cristalleria fina que mouen com si fossin titelles. L'objecte ordinari s'amara de fantasia i gràcies a la càmera negra i una delicada manipulació emergeixen imatges d'elevada poèticitat. Entra una taula, els comensals s'asseuen parsimoniosament i comencen a parar-la com qui juga una partida d'escacs, fins a assolir unes disposicions al límit de la trencadissa. No podem evitar que ens recordi la intensa *Cena*, de Núria Legarda (2008), però sense teca. És a dir que a la magnífica taula parada amb totes les peces només hi manca el menjar.

'Dead cat bounce' connecta en directe amb Wall Street ■ K.WEDDIG